

2024/3097

6.12.2024

BESLUIT (GBVB) 2024/3097 VAN DE RAAD

van 5 december 2024

betreffende de ondersteuning van het alomvattende programma ter ondersteuning van de inspanningen ter voorkoming en bestrijding van de illegale handel in handvuurwapens en lichte wapens en conventionele munitie in Zuidoost-Europa

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 28, lid 1, en artikel 31, lid 1,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Al meerdere decennia worden staten in Zuidoost-Europa geconfronteerd met aanzienlijke risico's en uitdagingen die voortvloeien uit een destabiliserende accumulatie en ongecontroleerde verspreiding van illegale handvuurwapens en lichte wapens (*small arms and light weapons* — SALW) en conventionele munitie. Die risico's hebben bredere negatieve gevolgen voor heel Europa en daarbuiten.
- (2) Op 19 november 2018 heeft de Raad de EU-strategie tegen illegale vuurwapens, handvuurwapens en lichte wapens, en munitie daarvoor, met als titel "Wapens beveiligen, burgers beschermen" (de "EU-SALW-strategie") aangenomen.
- (3) Op regionaal niveau verbindt de EU-SALW-strategie de Unie en haar lidstaten ertoe te helpen bij het vergroten van de capaciteit van rechtshandavingsinstanties om smokkelnetwerken op te sporen, te ontmantelen en te verbieden, en te voorkomen dat vuurwapens via de illegale markt in handen vallen van terroristen en criminelen.
- (4) Zoals uiteengezet in het slotdocument van de vierde VN-toetsingsconferentie over de vooruitgang bij de uitvoering van het actieprogramma ter voorkoming, bestrijding en uitbanning van de illegale handel in handvuurwapens en lichte wapens in al zijn aspecten, hebben de VN-lidstaten in juni 2024 toegezegd de partnerschappen en de samenwerking op alle niveaus bij het voorkomen en bestrijden van de illegale handel in SALW, voor zover passend, te zullen versterken.
- (5) In 2000 hebben de staten die deelnemen aan de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) toegezegd de illegale handel in SALW in al zijn aspecten te zullen bestrijden. In 2020 heeft de OVSE haar gids voor beste praktijken voor het onbruikbaar maken van handvuurwapens en lichte wapens geactualiseerd, en erkend dat het belangrijk is te zorgen voor het op onomkeerbare manier onbruikbaar maken of vernietigen van SALW, op basis van het resultaat van de derde VN-toetsingsconferentie.
- (6) Bij het door dit besluit ondersteunde project zal rekening worden gehouden met andere regionale initiatieven, met name de routekaart voor de Westelijke Balkan, de werkzaamheden van het Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties (*United Nations Development Programme* — UNDP) / het Uitwisselingscentrum voor Zuidoost- en Oost-Europa inzake de beheersing van het aantal handvuurwapens en lichte wapens (Seesac), en de relevante activiteiten van de Europese Commissie in Zuidoost-Europa in verband met wapenbeheersing en illegale wapenhandel.
- (7) Voorheen heeft de Unie de OVSE-activiteiten op het gebied van SALW gesteund via de Besluiten 2012/662/GBVB ⁽¹⁾, (GBVB) 2017/1424 ⁽²⁾ en (GBVB) 2019/2009 ⁽³⁾ van de Raad.

⁽¹⁾ Besluit 2012/662/GBVB van de Raad van 25 oktober 2012 betreffende de ondersteuning van activiteiten om het risico van illegale handel in en buitensporige accumulatie van handvuurwapens en lichte wapens in het gebied dat valt onder de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) te beperken (PB L 297 van 26.10.2012, blz. 29).

⁽²⁾ Besluit (GBVB) 2017/1424 van de Raad van 4 augustus 2017 betreffende de ondersteuning van de OVSE-activiteiten ter beperking van het risico van illegale handel in en buitensporige accumulatie van handvuurwapens, lichte wapens en conventionele munitie in de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en in Georgië (PB L 204 van 5.8.2017, blz. 82).

⁽³⁾ Besluit (GBVB) 2019/2009 van de Raad van 2 december 2019 ter ondersteuning van de inspanningen van Oekraïne ter bestrijding van de illegale handel in wapens, munitie en explosieven, in samenwerking met de OVSE (PB L 312 van 3.12.2019, blz. 42).

- (8) Via Besluit (GBVB) 2021/2133 van de Raad ⁽⁴⁾ werd steun verleend aan fase I van een project ter ondersteuning van het alomvattende programma ter ondersteuning van de inspanningen ter voorkoming en bestrijding van de illegale handel in SALW en conventionele munitie in Zuidoost-Europa. Het is nu passend fase II van dat project te ondersteunen,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Met het oog op het uitvoeren van de EU-strategie tegen illegale vuurwapens, handvuurwapens en lichte wapens, en munitie daarvoor (de “EU-SALW-strategie”) heeft dit besluit tot doel de risico’s te verminderen van de illegale handel in en ongecontroleerde verspreiding van handvuurwapens en lichte wapens (*small arms and light weapons* — SALW) in, naar of vanuit Zuidoost-Europa, die de veiligheid en zekerheid ondermijnen door duurzame vredesopbouw en sociaal-economische ontwikkeling te belemmeren, door bij dragen tot de ineenstorting van de openbare orde, door terrorisme en crimineel geweld aan te wakkeren of door tot een hervatting van conflicten te leiden.
2. Ter verwezenlijking van de in lid 1 bedoelde doelstelling steunt de Unie acties op onder meer de volgende prioritaire gebieden:
 - a) bijstaan van de nationale autoriteiten van de Republiek Albanië om het risico op de verspreiding en het misbruik van SALW te verminderen;
 - b) aanpakken van beveiligings- en veiligheidsrisico’s in verband met illegaal bezit van, misbruik van en handel in SALW en munitie daarvoor in Bosnië en Herzegovina;
 - c) steun verlenen aan de versterking van de capaciteit van de hondeneenheden van de Kosovaarse (*) politie om SALW, munitie en explosieven op te sporen en in beslag te nemen;
 - d) bijstaan van de nationale autoriteiten van de Republiek Noord-Macedonië om het risico op de verspreiding en het misbruik van SALW te verminderen;
 - e) versterken van de capaciteit van het Ministerie van Binnenlandse Zaken van Montenegro om de illegale handel in en het misbruik van SALW, munitie en explosieven doeltreffender terug te dringen, te voorkomen en te bestrijden;
 - f) aanpakken van beveiligings- en veiligheidsrisico’s in verband met illegaal bezit van, misbruik van en handel in SALW en munitie daarvoor in Servië;
 - g) versterken van het OVSE-optreden tegen de illegale verspreiding en het aanleggen van illegale voorraden van conventionele munitie — Fase 3.
3. De begunstigden van het in de bijlage opgenomen project (het “project”) zijn de autoriteiten in Zuidoost-Europa die een mandaat hebben gekregen en verantwoordelijk zijn voor het voorkomen en bestrijden van de illegale handel in SALW en conventionele munitie.
4. De bijlage bij dit besluit bevat een nadere omschrijving van het project.

Artikel 2

1. De hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (“HV”) is belast met de uitvoering van dit besluit.
2. De technische uitvoering van het project wordt door het secretariaat van de OVSE verricht.
3. Het secretariaat van de OVSE voert zijn taken uit onder de verantwoordelijkheid van de HV. De HV treft daartoe de nodige regelingen met het secretariaat van de OVSE.

⁽⁴⁾ Besluit (GBVB) 2021/2133 van de Raad van 2 december 2021 betreffende de ondersteuning van het alomvattende programma ter ondersteuning van de inspanningen ter voorkoming en bestrijding van de illegale handel in handvuurwapens en lichte wapens (SALW) en conventionele munitie in Zuidoost-Europa (PB L 432 van 3.12.2021, blz. 36).

(*) Deze benaming laat de standpunten over de status van Kosovo onverlet, en is in overeenstemming met Resolutie 1244(1999) van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

Artikel 3

1. Het financieel referentiebedrag voor de uitvoering van het door de Unie gefinancierde project bedraagt 3 763 170 EUR.
2. De uitgaven die met het in lid 1 genoemde referentiebedrag worden gefinancierd, worden beheerd overeenkomstig de procedures en voorschriften die van toepassing zijn op de algemene begroting van de Unie.
3. De Commissie ziet erop toe dat de in lid 1 bedoelde uitgaven correct worden beheerd. Zij sluit daartoe de noodzakelijke financieringsovereenkomst met het secretariaat van de OVSE. In die overeenkomst wordt bepaald dat het secretariaat van de OVSE er zorg voor moet dragen dat de bijdrage van de Unie zichtbaar is in een mate die overeenstemt met haar omvang.
4. De Commissie stelt alles in het werk om de in lid 3 bedoelde financieringsovereenkomst zo spoedig mogelijk na de inwerkingtreding van dit besluit te sluiten. Zij stelt de Raad in kennis van eventuele moeilijkheden daarbij en van de datum van sluiting van de financieringsovereenkomst.

Artikel 4

1. De HV brengt aan de Raad verslag uit over de uitvoering van dit besluit, op basis van regelmatige inhoudelijke verslagen die door het secretariaat van de OVSE worden opgesteld. Die verslagen vormen de basis voor de evaluatie door de Raad.
2. De Commissie brengt verslag uit over de financiële aspecten van het project.

Artikel 5

1. Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.
2. Dit besluit vervalt 36 maanden na de datum van sluiting van de in artikel 3, lid 3, bedoelde financieringsovereenkomst. Het verstrijkt echter zes maanden na de datum van inwerkingtreding indien er binnen die termijn nog geen overeenkomst is gesloten.

Gedaan te Brussel, 5 december 2024.

Voor de Raad

De voorzitter

CSEPREGHY N.